

Istrska dolgoplodna leska

Sinonimi:

Istrska debeloplodna

Izvira iz hrvaške Istre in je dobro udomačena v Sloveniji. Prisotna je v 90 % vseh nasadov pri nas. V Sortno listo Jugoslavije za sadne rastline in vinsko trto je bila kot Istrski debeloplodni vpisana že ob sami vzpostavitvi le-te leta 1976. Vpisana je ostala tudi v Sortno listo Slovenije kot Istrski dolgi, a je bila leta 2005 iz Sortne liste izbrisana, saj ni imela uradnega vzdrževalca. Sorta je bila po spremembi zakonodaje EU v Sortno listo ponovno vpisana leta 2012 kot stara sorta sadnih rastlin z imenom Istrska dolgoplodna leska.

Na Hrvaškem, od koder izvira, je sorta znana kot Istarski duguljasti.

Raste srednje bujno do bujno in ima značilen razprt, rahlo povešav habitus. Lst je velik in okroglast, brez izražene konice. Cveti in brsti srednje do pozno. Oprašujejo jo sorte Rimska, Halska, Istrska okrogloplodna in Landsberška leska. V grozdu sta najpogosteje po 2 ploda. Plod je velik, kalibra 20-24 mm in podolgovate oblike, nekoliko sploščen proti vrhu, s topo konico. Zelena ovojnica ali kupola je daljša od ploda in močno razcepljena in nazobčana na koncu. Ob zrelosti lešnik ne izpade iz ovojnice. Luščina je srednje debela, privlačne lešnikove barve z rahlimi vzdolžnimi prižami. Jedrce je podolgovato s poudarjeno konico in tanko ter gladko testo, ki pri praženju v celoti odstopi. Izplen jedrca je 39-43 %.

Največkrat jo gojimo kot grm, dobro pa uspeva tudi v obliki drevesa na nizkem deblu. Za lešnikarja je srednje občutljiva in malo za leskovo brstno pršico. Zimski mraz dobro prenaša. V izrazito sušnih poletjih se lahko posušijo drobni enoletni poganjki. Glavna pomanjkljivost te sorte je, da plod ne izpade iz ovojnice. Zori v drugi polovici septembra. Rodi zelo obilno in redno.

Sodi med namizne sorte. Okus je harmoničen z značilno aromo lešnika.

Istrska okrogloplodna leska

Sinonimi:

Istrska okrogla

Sorta izvira iz hrvaške Istre in je udomačena v Sloveniji. Najpogosteje je posajena kot opráševalka Istrske dolgoplodne leske. V Sortno listo Jugoslavije za sadne rastline in vinsko trto je bila kot Istrski okrogloplodni vpisana že ob sami vzpostavitvi le-te leta 1976. Vpisana je ostala tudi v Sortno listo Slovenije kot Istrski okrogli a je bila leta 2005 iz Sortne liste izbrisana, saj ni imela uradnega vzdrževalca. Sorta je bila po spremembi zakonododaje EU v Sortno listo ponovno vpisana leta 2012 kot stara sorta sadinih rastlin z imenom Istrska okrogloplodna leska.

Na Hrvaškem, od koder izvira, je sorta znana kot Istarski okrugli.

Je srednje bujne bo bujne, nekoliko pokončne rasti. Cveti in brsti srednje do pozno. Plod je srednje velik do velik, kalibra 18-22 mm, privlačne okroglaste oblike. Zelena ovojnica je podobno dolga ali malo daljša od ploda, slabo razcepljena in srednje nazobčana. Izpadanje zrelih lešnikov iz ovojnice je srednje do popolno. Luščina je srednje debela, prikupne temnejše lešnikove barve z rahlimi prižami. Jedrce je okroglasto s tanko testo. Izplen jedrca je 42-45 %. Zori konec avgusta, v začetku septembra.

Najpogosteje jo gojimo kot grm. Za lešnikarja in leskovo brstno pršico ni posebno občutljiva, dobro prenaša tudi zimski mraz. Rodnost je srednja do dobra.

Spada med namizne sorte.

